

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 14 sierpnia 2025 roku

Sprawa: Interpelacja nr 10747 poseł Jarosław Sachajko w sprawie katastrofalnego zarządzania Warszawą, marnotrawienia środków publicznych i pogarszającej się jakości życia w stolicy mimo rekordowego budżetu
Znak sprawy: ST1.054.15.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na interpelację nr 10747 Pana posła Jarosława Sachajki¹, w porozumieniu z Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Ministrem Infrastruktury, uprzejmie informuję.

Stosownie do art. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym², gmina jest podmiotem prawa publicznego, wykonującym zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność, posiada osobowość prawną, a jej samodzielność podlega ochronie sądowej. Ustawa o samorządzie gminnym oraz ustawy szczególne określają katalog zadań przypisanych do realizacji przez gminy. W świetle przepisów ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy³, Warszawa jest gminą mającą status miasta na prawach powiatu. Oprócz zadań przewidzianych przepisami dotyczącymi samorządu gminnego i powiatowego, wykonuje zadania wynikające ze stołecznego charakteru miasta.

W świetle przepisów ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o finansach publicznych, jednostki samorządu terytorialnego samodzielnie prowadzą gospodarkę finansową na podstawie uchwalanego corocznie budżetu. Organem odpowiedzialnym za przygotowanie oraz wykonywanie budżetu jest organ wykonawczy, tj. wójt, burmistrz (prezydent miasta).

Samodzielność gminy w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej polega na tym, że organy jednostek samorządu terytorialnego – w granicach obowiązującego

¹ Interpelacja przekazana przy piśmie KPRM znak: DSP.INT.4510.298.2025 z 9 lipca 2025 r.

² Dz.U. z 2016 r. poz. 446

³ t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1817

prawa – są suwerenne w podejmowaniu decyzji dotyczących przeznaczania i wykorzystania środków finansowych, zabezpieczonych w budżecie.

Zatem wszelkie sprawy związane z wykonywaniem zadań, a co za tym idzie wydatkowaniem środków publicznych w ramach uchwalonego budżetu, należą do wyłącznej właściwości i suwerennej decyzji jednostki samorządu terytorialnego (wyjątek stanowią oczywiście środki przekazane z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej lub dotacje celowe z budżetu państwa) i za ich realizację jest odpowiedzialny organ wykonawczy.

Realizując ustawowe zadania, jednostki samorządu terytorialnego są zobowiązane działać na podstawie i w granicach prawa i kierować się regułami określonymi w art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zgodnie z którymi wydatki publiczne powinny być dokonywane: w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, a także w sposób umożliwiający terminową realizację zadań oraz w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Stosownie do postanowień art. 171 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, działalność samorządu terytorialnego podlega nadzorowi z punktu widzenia legalności. Stosownie do ust. 2 tego artykułu, organami nadzoru są Prezes Rady Ministrów i wojewodowie, a w zakresie spraw finansowych regionalne izby obrachunkowe.

W świetle przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego oraz ustawy o finansach publicznych, Minister Finansów i Gospodarki jest organem odwoławczym od wydawanych przez wojewodów w pierwszej instancji decyzji administracyjnych odnoszących się do środków z przyznaných dotacji celowych. Z tego względu – zarówno jako bezstronny organ odwoławczy, jak i potencjalna strona postępowań sędowo- administracyjnych – nie ma możliwości wprowadzania mechanizmów nadzoru nad projektami realizowanymi przez jednostki samorządu terytorialnego ani wydawania opinii w zakresie prawidłowości rozliczania przez nich dotacji. Takie działania miałyby charakter wyprzedzający oraz podważałyby kompetencje Wojewody jako organu przekazującego i rozliczającego dotacje celowe z budżetu państwa.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych⁴ nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych, określonych w tej ustawie oraz kontrola gospodarki finansowej i zamówień publicznych tych jednostek, należy do zadań regionalnych izb obrachunkowych.

Kontrola gospodarki finansowej dokonywana jest przez izby na podstawie kryterium zgodności z prawem i zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym (art. 5 ust. 1 ustawy), natomiast w zakresie realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego zadań administracji rządowej – także na podstawie kryterium celowości, rzetelności i gospodarności (art. 5 ust. 2 ustawy).

Podmiotem uprawnionym również do kontrolowania działalności organów samorządu terytorialnego, samorządowych osób prawnych i innych

⁴ Dz.U. z 2016 r. poz. 561 z późn.zm.

samorządowych jednostek organizacyjnych jest Najwyższa Izba Kontroli. Kontrolując ww. jednostki NIK bada w szczególności realizację ustaw i innych aktów prawnych w zakresie działalności finansowej, gospodarczej i organizacyjno-administracyjnej – stosownie do art. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵. Zgodnie z art. 5 ust. 2 tej ustawy, kontrola działalności samorządu terytorialnego przeprowadzana jest pod względem legalności, gospodarności i rzetelności.

Jednocześnie zaznaczyć należy, że stosownie do art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone uchwałą lub zarządzeniem podjętymi przez organ gminy w sprawie z zakresu administracji publicznej, może - po bezskutecznym wezwaniu do usunięcia naruszenia - zaskarżyć uchwałą lub zarządzenie do sądu administracyjnego.

Odnosząc się do działań w obszarze audytu, uprzejmie informuję, że Minister Finansów i Gospodarki nie posiada uprawnień do przeprowadzania audytu wydatków jednostek samorządu terytorialnego.

Jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki wchodzą w skład sektora finansów publicznych. Zasady i tryb kontroli procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowywaniem środków publicznych oraz gospodarowaniem mieniem określa ustawa o finansach publicznych.

Gospodarka środkami publicznymi jest jawna, co obejmuje m.in. jawność debat budżetowych w organach stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz podejmowanie, w głosowaniu jawnym i imiennym, uchwał organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego dotyczących gospodarowania środkami publicznymi. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego rozpatruje i zatwierdza sprawozdanie finansowe jednostki samorządu terytorialnego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu oraz podejmuje uchwałę w sprawie absolutorium dla zarządu (art. 270-271 ustawy o finansach publicznych).

Zarządzanie w jednostkach sektora finansów publicznych podlega regułom kontroli zarządczej. Kontrolę zarządczą stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w jednostce samorządu terytorialnego należy do obowiązków wójta, burmistrza, prezydenta miasta, przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego (art. 68-69 ustawy o finansach publicznych).

W zakresie dotyczącym dróg i komunikacji - zgodnie ze stanowiskiem Ministra Infrastruktury - uprzejmie informuję, że zasady organizacji i funkcjonowania regularnego przewozu osób w publicznych transporcie zbiorowym realizowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w strefie transgranicznej między innymi w transporcie drogowym określają przepisy ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 285).

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ww. ustawy organizatorem publicznego transportu zbiorowego, w przewozach autobusowych właściwym ze względu na obszar działania lub zasięg przewozów, jest gmina, związek międzygminny, powiat, związek powiatów, związek powiatowo-gminny, związek metropolitalny lub województwo.

⁵ Dz.U. z 2015 r. poz. 1096 z późn.zm.

Do zadań organizatora należy między innymi planowanie rozwoju transportu, organizowanie publicznego transportu zbiorowego i zarządzanie publicznym transportem zbiorowym.

Przepisy ustawy o publicznym transporcie zbiorowym nie dają ministrowi właściwemu do spraw transportu kompetencji do ingerowania w decyzje podejmowane przez właściwych organizatorów publicznego transportu zbiorowego w transporcie autobusowym.

W związku z tym, to organizatorzy publicznego transportu zbiorowego, znający potrzeby przewozowe swoich mieszkańców, decydują o kształcie sieci komunikacyjnej na obszarze swojej właściwości.

Odnosząc się natomiast do kwestii analizy wpływu zwięźania dróg i likwidacji miejsc parkingowych w Warszawie na przepustowość i straty gospodarcze (np. dla dostawców, firm transportowych) informuję, że minister właściwy do spraw transportu określa jedynie przepisy techniczno-budowlane dotyczące dróg publicznych. Przepisy te zawierają warunki jakim powinny odpowiadać poszczególne części dróg, np. jezdnie, stanowiska postojowe czy drogi dla pieszych. Wykonując roboty budowlane na drogach publicznych, inwestorzy, w tym jednostki samorządu terytorialnego, mają obowiązek realizować je zgodnie z ww. przepisami. Nadzór nad stosowaniem przepisów prawa budowlanego należy do organów administracji architektoniczno-budowlanej i organów nadzoru budowlanego. Tym samym, inwestorzy, w tym samorządowi, realizują zamierzenia inwestycyjne na własną odpowiedzialność, zgodnie z przyjętą polityką miejską, a resort infrastruktury nie może ingerować w ww. działania.

Wdrażanie funduszy europejskich w ramach realizacji celów polityki spójności i KPO - zgodnie z informacją Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej - jest uregulowane zapisami dokumentów, obowiązujących zarówno na szczeblu unijnym (odpowiednie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE), jak i krajowym (m.in. ustawy, Umowa partnerstwa dla polityki spójności, Krajowy Plan Odbudowy, programy, wytyczne), aby na każdym etapie, począwszy od przygotowania projektów, przez ich realizację, a później kontrolę, zapewnić ich zgodność z dokumentami programowymi i przepisami krajowymi dotyczącymi gospodarowania środkami publicznymi. W wielopoziomowe systemy monitoringu wdrażania każdego programu/ inwestycji KPO, a także audytu i kontroli inwestycji, zaangażowane są instytucje, które w sposób obiektywny i dogłębny analizują postępy we wdrażaniu programów/KPO oraz weryfikują prawidłową realizację poszczególnych inwestycji. W przypadku wykrytych w ramach kontroli nieprawidłowości, nienależnie pozyskane środki są odzyskiwane.

Niedopuszczalne jest wskazanie projektów do dofinansowania, których założenia lub dokumentacja nie spełnia wymagań zgodnych z literą prawa (np. niezgodność zakresu tematycznego, niezgodność aplikowanej dokumentacji ze wzorami dokumentów).

Na każdym etapie proces jest przejrzysty i wynika z określonych wytycznych i dokumentów, a nad ich przestrzeganiem czuwają upoważnione do tego instytucje.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Hanna Majszyk
podsekretarz stanu

w Ministerstwie Finansów